

Guía Docente

Datos Identificativos					2024/25
Asignatura (*)	Xénero. Saúde e Coidados	Código	653862316s		
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Híbrida				
Prerrequisitos					
Departamento	Ciencias da Saúde				
Coordinación	Movilla Fernandez, María Jesus	Correo electrónico	maria.jesus.movilla@udc.es		
Profesorado	Freijomil Vázquez, Carla	Correo electrónico	carla.freijomil@udc.es		
	Movilla Fernandez, María Jesus		maria.jesus.movilla@udc.es		
	Rivas Quarneti, Natalia Yanaina		natalia.rivas.quarneti@udc.es		
Web					
Descrición xeral	O/A estudante será capaz de coñecer e aplicar as características diferenciadoras do proceso de saúde-enfermidade-atención na investigación de problemas de saúde das mulleres.				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer e aplicar as características diferenciadoras do proceso saúde-enfermidade-atención nas mulleres	AI3 AI4 AI5	BI3 BI7 BI9 BI10	C14 C18
Coñecer e aplicar os aspectos intrínsecos á perspectiva de xénero na investigación de problemas de saúde das mulleres	AI3 AI4 AI5	BI3 BI4 BI7 BI9 BI10	C14 C18
Identificar os elementos que subxacen no manexo da saúde sexual e reproductiva das mulleres para xerar novo coñecemento	AI3 AI4 AI5	BI2 BI3 BI4 BI7 BI9	C14 C17 C18 C19
Aplicar técnicas de investigación en atención humanizada da saúde sexual e reproductiva das mulleres	AI3 AI4 AI5	BI2 BI4 BI7 BI9 BI10	C14 C17 C18 C19

Contidos

Temas	Subtemas

I.- A mirada sesgada na saúde da muller	<p>1.1.- A saúde indiferenciada</p> <p>1.2.- Paradigma da invisibilidade</p> <p>1.3.- Morbilidade diferencial invisible</p> <p>1.4.- Do "estar" enfermas ó "ser" enfermas. Medicalización do malestar nas mulleres.</p> <p>1.5.- Saúde mental e adicións dende a perspectiva de xénero</p> <p>1.6.- Enfermidades cardiovasculares dende a perspectiva de xénero.</p> <p>1.7.- Violencia contra a muller e saúde</p>
II.- Saúde sexual e reproductiva da muller	<p>2.1.- Paradigma do control e manipulación.</p> <p>2.2.- Medicalización da prevención e promoción da saúde sexual e reproductiva da muller</p> <p>2.3.- Microviolencias da atención sanitaria</p> <p>2.4.- Violencia obstétrica. Aproximación conceptual</p> <p>2.5.- Prevención de la violencia obstétrica a través da atención centrada na persoa.</p>
III.- Atención humanizada na saúde sexual e reproductiva das mulleres	<p>3.1.- Autonomía da muller</p> <p>3.2.- Problemas éticos na reprodución</p> <p>3.3.- Dereitos sexuais e reproductivos</p> <p>3.4.- Modelos de relación asistencial. A importancia dos vínculos</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Aprendizaxe colaborativa	A3 A4 A5 B3 B4 B7 B9 B10 C4 C7 C8 C9	12	12	24
Presentación oral	A3 A4 A5 B2 B3 B4 B7 B9 B10 C4 C7 C8 C9	1	2	3
Proba mixta	A3 A4 A5 B2 B3 B4 B7 B9 B10 C4 C7 C8 C9	1	12	13
Sesión maxistral	A3 A4 A5 B3 B4 B10 C4 C8	7	28	35
Atención personalizada		0		0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	<p>Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.</p> <p>Das 12 horas lectivas, 2 son presenciais e 10 son virtuais.</p>
Presentación oral	<p>Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.</p> <p>Todas as horas son presenciais.</p>

Proba mixta	<p>Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas.</p> <p>En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto a preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.</p> <p>Todas as horas son presenciais.</p>
Sesión maxistral	<p>Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.</p> <p>Todas as horas son presenciais.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación oral Aprendizaxe colaborativa	<p>ATENCIÓN PERSONALIZADA PARA O CONXUNTO DO ALUMNADO</p> <p>A atención personalizada serve para o seguimento da aprendizaxe de cada estudante por parte do profesorado.</p> <p>A través da titoría (presencial ou a distancia), o profesorado aborda a resolución de dúbidas e orienta ao estudo.</p> <p>A tal fin, o alumnado dispón dun horario oficial de titorías, que poderán realizarse de modo presencial ou a través dos medios institucionais da UDC de atención a distancia.</p> <p>ATENCIÓN PERSONALIZADA PARA O ALUMNADO CON DEDICACIÓN PARCIAL OU DIFICULTADES PARA CONCILIAR O ESTUDO COA VIDA FAMILIAR E/OU LABORAL</p> <p>A atención personalizada para o alumnado que, de modo xustificando, ten dificultades para conciliar o estudo coa vida familiar e/ou laboral, poderá realizarse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nas condicións establecidas para o conxunto do alumnado. • A demanda, previa solicitude por correo electrónico.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Presentación oral	A3 A4 A5 B2 B3 B4 B7 B9 B10 C4 C7 C8 C9	Exposición verbal por parte do estudiantado dos diferentes produtos obtidos a partir do traballo colaborativo desenvolto na materia	10
Aprendizaxe colaborativa	A3 A4 A5 B3 B4 B7 B9 B10 C4 C7 C8 C9	Actividades grupais guiadas polo profesorado, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.	40
Proba mixta	A3 A4 A5 B2 B3 B4 B7 B9 B10 C4 C7 C8 C9	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas.	50

Observacións avaliación

Todos os aspectos relacionados con ?dispensa académica? ,
?dedicación a estudio? , ?permanencia? e ?fraude académico? se rexirán de
acuerdo coa normativa académica vixente da UDC.

Os/As estudantes poderán solicitar DISPENSA ACADEMICA.

Os/as estudantes de MATRICULA PARCIAL deberán poñerse en contacto
ca profesora coordinadora da materia ó inicio do curso.

Poderán realizar

o mesmo proceso de avaliación que o descrito para a PRIMEIRA OPORTUNIDADE ou unha proba obxectiva final sendo necesario acadar 5 puntos
para superar a materia.

SEGUNDA OPORTUNIDADE E OUTRAS.

Poderán realizar o mesmo proceso de avaliación que o descrito para a PRIMEIRA OPORTUNIDADE ou unha proba obxectiva final sendo necesario
acadar 5 puntos para superar a materia.

OPORTUNIDADE ADIANTADA.

A

avaliación consistirá en unha proba obxectiva sendo necesario acadar 5 puntos
para superar a materia.

MATRICULA DE HONRA.

Poderá outorgarse ás puntuacións máis elevadas superiores a 9.

NON PRESENTADO.

A

calificación de Non Presentado corresponderá ó/á estudante que non fixera a
proba mixta e que non tivera alcanzado previamente a puntuación total de 5 nas outras actividades de avaliación.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Carme Valls-Llobet (2016). Mujeres, salud y poder. Madrid: Ediciones Cátedra - Victoria Camps (2021). Tiempo de cuidados. Barcelona:Arpa - Carme Valls-Llobet (2020). Mujeres invisibles para la medicina. Madrid: Capitán Swing - Mari Luz Esteban (2003). El género como categoría analítica. Revisiones y aplicaciones a la salud. Cuadernos de Psiquiatría Comunitaria - Karina Bárcenas Barajas (2021). Género y sexualidad en disputa Desigualdades en el derecho a decidir sobre el propio cuerpo desde el campo médico. Universidad Nacional Autónoma de México - Belen Nogueiras (2021). La violencia contra las mujeres. Prevención y detección. Madrid: Díaz de Santos - Juan José Díaz de la Cruz y Juan Zarco (2004). El espejo social de la mujer con gran discapacidad. Editorial Fundamentos - Josefina Goberna Tricas y Margarita Boladeras (). El concepto "violencia obstétrica". Tecnos - Josefina Goberna Tricas y Margarita Boladeras (). Bioética de la maternidad, comunicación y entorno sanitario. Universidad de Barcelona - María Casado y Albert Royes (2012). Sobre Bioética y Género. Editorial Aranzadi
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Uso docente do inglés: será conveniente que o alumnado teña un coñecemento básico de inglés para manexar material bibliográfico e/ou ler algún texto escrito nese idioma e, sobre todo, consultar en Internet distintas páxinas relacionadas coa materia da clase. Recoméndase que os estudantes teñan un grao de coñecemento de inglés correspondente ao nivel A2 de usuario básico, recollido no documento do Marco común europeo de referencia sobre coñecemento de idiomas (http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/marco/cvc_mer.pdf) Esta materia ten en conta as recomendacións de SOSTENIBILIDADE MEDIO AMBIENTE, PERSOA E IGUALDADE DE XENERO:- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia, realizarase a través da plataforma Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos.- Teranse en conta os principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.- Atendendo ás distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria nesta materia terase en conta a perspectiva de xénero velando pola non utilización dunha linguaxe sexista na aula, nos documentos desenvolvidos na materia e nas actividades docentes realizadas co alumnado.- Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas dentro da aula, influíndo na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.- Prestarase especial atención en detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas. - Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso idóneo, igualitario e proveitoso á vida universitaria.- Nesta materia, o profesorado, ten contraído o compromiso de aplicación da normativa da UDC ante situacións de plaxio.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías